

Bruxelles, 30. studenoga 2021.
(OR. en)

14431/21

SPORT 84
JEUN 146
SAN 711
SOC 703
EDUC 396

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	13713/21
Predmet:	Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o cjeloživotnoj tjelesnoj aktivnosti

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o cjeloživotnoj tjelesnoj aktivnosti, koje je Vijeće (obrazovanje, mladi, kultura i sport) odobrilo na svojem sastanku održanom 29. i 30. studenoga 2021.

Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o cjeloživotnoj tjelesnoj aktivnosti

VIJEĆE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA, KOJI SU SE SASTALI U OKVIRU VIJEĆA,

PODSJEĆAJUĆI DA:

1. U Preporuci Vijeća od 26. studenoga 2013. o međusektorskom promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje preporučuje se, među ostalim, da države članice „rade na učinkovitim politikama o tjelesnoj aktivnosti korisnoj za zdravlje razvijajući međusektorski pristup koji obuhvaća područja politike među kojima su sport, zdravlje, obrazovanje, okoliš i promet, [...] kao i druge relevantne sektore i to u skladu s nacionalnim posebnostima”.
2. U Zaključcima Vijeća od 15. prosinca 2015. o promicanju motoričkih vještina, tjelesnih i sportskih aktivnosti za djecu države članice pozivaju se da „razmotre provedbu međusektorskih politika, među ostalim u sektorima obrazovanja, zdravlja i sporta za promicanje tjelesnih aktivnosti i motoričkih vještina u ranom djetinjstvu”.
3. U Zaključcima Vijeća od 29. lipnja 2020. o učinku pandemije bolesti COVID-19 i oporavku sektora sporta države članice pozivaju se da „promiču međusektorsku suradnju i savjetovanja u područjima koja su relevantna za sport na svim razinama, među ostalim sa sportskim pokretom, poslovnim sektorom povezanim sa sportom i drugim relevantnim dionicima”.
4. U Zaključcima Vijeća od 4. prosinca 2020. o promicanju međusektorske suradnje u korist sporta i tjelesne aktivnosti u društvu ističe se da „međusektorska suradnja može imati važnu ulogu u stvaranju ili optimizaciji uvjeta za aktivan i zdrav način života”.
5. U planu rada Europske unije u području sporta za razdoblje 2021. – 2024. prepoznaje se da je promicanje tjelesne aktivnosti ključna tema u okviru prioritetnog područja „Promicanje sudjelovanja u sportu i zdravstveno usmjerenoj tjelesnoj aktivnosti.”

UVAŽAVAJUĆI DA:

6. Tjelesna neaktivnost uzrokuje velike zdravstvene probleme u današnjem načinu života. Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) navela je tjelesnu neaktivnost kao jedan od vodećih čimbenika rizika za smrtnost¹. Pandemija bolesti COVID-19 dodatno je istaknula zdravstvene rizike povezane s tjelesnom neaktivnosti.
7. Europa se suočava sa znatnim porastom već zamjetnih trendova tjelesne neaktivnosti cjelokupnog stanovništva, posebno među mlađim stanovništvom. Europske politike potiču države članice na promicanje i praćenje tjelesne aktivnosti, no provedbu bi trebalo dodatno ojačati².
8. U drugim europskim i međunarodnim dokumentima³ također je utvrđena ključna važnost praćenja razine tjelesne aktivnosti kao dijela holističkog pristupa zdravstveno usmjerenoj tjelesnoj aktivnosti. Praćenjem tjelesne sposobnosti uz poštovanje Opće uredbe o zaštiti podataka⁴ mogu se dobiti pouzdani rezultati tjelesne aktivnosti utemeljeni na dokazima te se može skrenuti pozornost na eventualno ponašanje koje bi predstavljalo rizik za zdravlje.

¹ Svjetska zdravstvena organizacija (2020.). Smjernice SZO-a o tjelesnoj aktivnosti i sjedilačkom ponašanju.

² Izvješće Komisije o provedbi Preporuke Vijeća o međusektorskom promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje, COM/2019/565 final.

³ Na primjer „Strategija za tjelesnu aktivnost u europskoj regiji SZO-a za razdoblje 2016. – 2025.” Svjetske zdravstvene organizacije, „Aksijski plan EU-a za suzbijanje pretilosti djece za razdoblje 2014. – 2020.” i „Globalni aksijski plan za tjelesnu aktivnost 2018. – 2030.” (Svjetska zdravstvena organizacija (2018.)).

⁴ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

PREPOZNAJUĆI DA:

9. Tjelesna aktivnost jedan je od najvažnijih i najučinkovitijih čimbenika za očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja tijekom cijelog života. Ujedno pozitivno utječe na prevenciju određenih zdravstvenih stanja i bolesti, kao što su kardiovaskularne bolesti, dijabetes tipa 2 itd.
10. Sustavima za praćenje tjelesne sposobnosti može se procijeniti razmjer problema tjelesne neaktivnosti i ocijeniti učinkovitost svih politika, akcijskih planova ili inicijativa donesenih na lokalnoj i nacionalnoj razini ili razini EU-a.
11. Koncept cjeloživotne tjelesne aktivnosti trebao bi se temeljiti na redovitoj tjelesnoj aktivnosti tijekom cijelog života uz trajno praćenje tjelesne sposobnosti utemeljeno na dokazima kako bi svaki pojedinac ostao zdrav tijekom cijelog života.

NAGLAŠAVAJUĆI DA:

12. Redovita i dostatna⁵ tjelesna aktivnost važna je i za zdrav tjelesni razvoj djece i adolescenata i za razvoj njihovih mentalnih i društvenih sposobnosti.
13. U kontekstu aktivnog i zdravog načina života odraslih osoba, redovita tjelesna aktivnost posebno je važna, čak i ako pojedinac ne počne vježbati do odrasle dobi. Redovita tjelesna aktivnost važan je čimbenik za prevenciju smanjenja razine uspješnosti na radnom mjestu. S obzirom na to da odrasle osobe provedu trećinu života na radnom mjestu, radno okruženje iznimno je važno za promicanje tjelesne aktivnosti zaposlenika.

⁵ Svjetska zdravstvena organizacija (2020.): Smjernice SZO-a o tjelesnoj aktivnosti i sjedilačkom ponašanju.

14. Skupine u nepovoljnom položaju⁶ svih uzrasta često nisu dovoljno tjelesno aktivne zbog manjeg broja mogućnosti i ograničenog pristupa, zbog čega su izložene većem riziku od razvoja određenih bolesti. Tim ciljnim skupinama trebali bismo osigurati jednake mogućnosti kako bi mogle sudjelovati u redovitoj tjelesnoj aktivnosti i individualiziranim sportskim programima.
15. U skladu s konceptom cjeloživotne tjelesne aktivnosti, dugoročni učinak trebao bi biti povećanje tjelesne aktivnosti europskih građana s ciljem poboljšanja tjelesnog i mentalnog zdravlja i smanjenja pritiska na naše zdravstvene sustave te troškova povezanih sa zdravljem⁷. Kad god je to moguće, trebalo bi koordinirati programe politika i poticati međusektorsku suradnju kako bi se postigli najbolji mogući rezultati.

S OBZIROM NA TO DA:

16. *Zdrav način života*: u mnogim je zemljama cilj politika javnog zdravlja i sporta prije svega potaknuti građane da tijekom cijelog života usvoje aktivan i zdrav način života te sudjeluju u tjelesnoj aktivnosti i sportu⁸. Osim toga, u okviru nekoliko europskih projektnih inicijativa nastoji se tjelesnu aktivnost uključiti u program zdravstvene skrbi kako bi se omogućili bolje savjetovanje i potpora tjelesnoj aktivnosti u kliničkom okruženju⁹.

⁶ Definicija Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE): „Skupine osoba koje su izložene višem riziku od siromaštva, društvene isključenosti, diskriminacije i nasilja nego opća populacija, što uključuje, ali nije ograničeno na, etničke manjine, migrante, osobe s invaliditetom, izolirane starije osobe i djecu”.

⁷ Međunarodno udruženje za sport i kulturu (ISCA): „Gospodarski trošak tjelesne neaktivnosti u Europi: izvješće ISCA-e i CEBR-a” (The economic cost of physical inactivity in Europe: an ISCA/Cebr report), lipanj 2015.

⁸ Na primjer, na razini EU-a Europska komisija pokrenula je inicijativu „HealthyLifestyle4All” („Zdrav način života za sve”) kao dvogodišnju kampanju kojom se sport i aktivan način života nastoje povezati s politikama u području zdravlja, hrane i drugim politikama. Poziv iz Tartua na zdrav način života pokrenut je 2017.

⁹ Svjetska zdravstvena organizacija (2018.): Promicanje tjelesne aktivnosti u zdravstvenom sektoru.

17. *Praćenje*: neke zemlje prate promjene tjelesne sposobnosti svojeg stanovništva i mogu na dobrovoljnoj osnovi svakom pojedincu pružiti povratne informacije o razvoju njegove razine sposobnosti. Određene zemlje imaju uspostavljene sustave s pomoću kojih na godišnjoj razini mogu pratiti i ocjenjivati tjelesnu izvedbu školske djece i mladih¹⁰.
18. *Međusektorska suradnja*: promicanje i praćenje tjelesne aktivnosti trebalo bi razmatrati na međusektorski način u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka. Nemaju samo sportske ustanove ulogu u promicanju tjelesne aktivnosti i praćenju tjelesne sposobnosti, već i institucije povezane s javnim zdravljem, infrastrukturom, obrazovanjem i osposobljavanjem, radnim okruženjem, mladima itd. Trebali bi stoga biti uključeni vlada, civilno društvo, sportski klubovi, lokalne zajednice itd.
19. *Promjena ponašanja* pitanje je dugoročnog razvoja slijedeći smjernice za tjelesnu aktivnost¹¹ kojima se poziva na uključivanje dostatne tjelesne aktivnosti u svakodnevni život. To znači da bi se politika trebala provoditi na integriran način i usredotočiti na različite dijelove dana i različite kontekste svakodnevnog života.
20. *Mediji*: mediji mogu imati ulogu u promicanju društvene odgovornosti, sportskih aktivnosti i kampanja čiji je cilj podizanje svijesti o koristima tjelesne aktivnosti i smanjenje neaktivnosti.
21. *Europske inicijative i projekti*: razni europski projekti i inicijative doprinose razvoju politika usmjerenih na promicanje zdravog načina života i razvoju sustavâ praćenja tjelesne sposobnosti kako bi se osigurali usporedivi, valjani i pouzdani podaci iz država članica EU-a. Time se oblikovateljima politika može pomoći da omoguće cjeloživotnu tjelesnu aktivnost i ostvare veći utjecaj na zdravlje.

¹⁰ Kao što su Cipar (uskoro), Finska, Mađarska, Litva, Nizozemska, Portugal, Slovenija itd.

¹¹ Svjetska zdravstvena organizacija (2018.): „Globalni akcijski plan za tjelesnu aktivnost 2018. – 2030.: aktivniji ljudi za zdraviji svijet”.

POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE DA, U SKLADU S NAČELOM SUPSIDIJARNOSTI I NA ODGOVARAJUĆIM RAZINAMA:

22. nastave promicati i poticati cjeloživotnu tjelesnu aktivnost stanovništva, uključujući skupine u nepovoljnom položaju, s naglaskom na smanjenju tjelesne neaktivnosti razmjenom najboljih praksi, primjerice o upotrebi mobilnih i bežičnih tehnologija, kao i medija i drugih komunikacijskih kanala;
23. podupiru inicijative i kampanje na nacionalnoj, regionalnoj i/ili lokalnoj razini kojima se potiče tjelesna aktivnost, razvoj sustava praćenja i sudjelovanje svih u sportu, kao što su Europski tjedan sporta, HealthyLifestyle4All, Eurobarometar o sportu i tjelesnoj aktivnosti, Europska zdravstvena anketa – Upitnik o tjelesnoj aktivnosti (EHIS-PAQ) itd.;
24. prema potrebi i u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka, uspostave i promiču nacionalne, regionalne i/ili lokalne sustave za praćenje tjelesne sposobnosti utemeljene na dokazima kojima se stanovništvo odgovarajućim individualnim izvješćima o povratnim informacijama i praćenjem napretka na dobrovoljnoj osnovi potiče na cjeloživotnu tjelesnu aktivnost te omogućuje korisne informacije za oblikovanje politika¹²;
25. međusektorskim pristupom podupiru politike na svim razinama u pogledu stvaranja dostupnih i održivih javnih prostora na kojima se svi građani mogu uključiti u sportske aktivnosti ili cjeloživotnu tjelesnu aktivnost, kao što su četvrti, novoizgrađeni prostori, pločnici s biciklističkim stazama ili stazama za trčanje, sportski objekti u školama i na sveučilištima itd., na primjer putem fondova kohezijske politike;

¹² Na primjer, osiguravanjem alata za praćenje tjelesne sposobnosti kojima se omogućuje analiza trendova u pogledu zdravlja stanovništva, učinaka nacionalnih politika za tjelesnu sposobnost i intervencija u području zdravlja na lokalnoj, regionalnoj i/ili nacionalnoj razini.

26. u suradnji sa svim relevantnim javnim tijelima i znanstvenom zajednicom utvrde i na svim razinama usklade politike i mjere kojima je cilj potaknuti ljude da se uključe u sportske aktivnosti ili cjeloživotnu tjelesnu aktivnost, te potiču sektorske donositelje odluka da u svojim politikama u većoj mjeri uzmu u obzir koristi koje mogu imati cjeloživotna tjelesna aktivnost i praćenje tjelesne sposobnosti stanovništva;
27. razmjenjuju dobre prakse o tome kako potaknuti ljude na kretanje i vježbanje tijekom dana, kao i informacije o učinkovitim instrumentima i političkim inicijativama u različitim okruženjima svakodnevnog života kako bi se potaknula tjelesna aktivnost, među ostalim u školama i na radnim mjestima;
28. kad je to moguće, jačaju suradnju sa zdravstvenim sektorom u pogledu davanja preporuka za vježbanje i savjetovanja koje pružaju zdravstveni djelatnici i specijalizirani stručnjaci;

POZIVAJU KOMISIJU DA:

29. istraži mogućnost podupiranja razvoja usklađenog sustava podataka koji omogućuje praćenje tjelesne aktivnosti na europskoj razini kako bi se točnije procijenile zdravstvene, društvene i gospodarske posljedice;
30. promiče svijest o troškovima zdravstvenih rizika povezanih s tjelesnom neaktivnošću i učini dokaze o tome vidljivima, posebno u pogledu potrošnje u zdravstvu, kako bi se doprinijelo javnom donošenju odluka o ulaganjima koja se trebaju provesti na europskoj razini u tom području;
31. podupire razmjenu najboljih praksi u okviru postojećih uspješnih projekata i mreža za promicanje cjeloživotne tjelesne aktivnosti i praćenje tjelesne sposobnosti, uključujući, prema potrebi, mrežu kontaktnih točaka za zdravstveno usmjerenu tjelesnu aktivnost; promiče te prakse zajedno s mrežom kontaktnih točaka za zdravstveno usmjerenu tjelesnu aktivnost na odgovarajućoj europskoj platformi kako bi se olakšalo praćenje tjelesne sposobnosti diljem Europe i stvorila okosnica za brzo oblikovanje politika utemeljenih na dokazima;

32. razmotri financiranje sredstvima EU-a, primjerice u okviru programa Erasmus+, InvestEU itd., čime bi se mogla poduprijeti europska suradnja u cilju poticanja uspostave nacionalnih, regionalnih i/ili lokalnih sustava za praćenje tjelesne sposobnosti;
33. obavijesti države članice i sportski pokret o relevantnim programima i inicijativama EU-a za financiranje koji se mogu upotrijebiti za potporu međusektorskim projektima povezanim sa sportom i tjelesnom aktivnošću te za promicanje zdravog načina života, kao i za uspostavu nacionalnih, regionalnih i/ili lokalnih sustava za praćenje tjelesne sposobnosti, primjerice u okviru programa Erasmus+, EU4Health, Obzor Europa, InvestEU itd.;

POZIVAJU SPORTSKI POKRET I DRUGE RELEVANTNE DIONIKE DA:

34. u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka razmotre upotrebu postojećih besplatnih platformi¹³ za praćenje tjelesne sposobnosti građana kao dijagnostičkog i motivacijskog alata za cjeloživotnu tjelesnu aktivnost;
35. dodatno ukažu na mogućnost cjeloživotnog uključivanja građana u sport i tjelesnu aktivnost u svojim aktivnostima, projektima i inicijativama, među ostalim za različite ciljne skupine;
36. blisko surađuju s dionicima iz drugih sektora u prevladavanju postojećih nedostataka u pogledu omogućavanja prilika za sudjelovanje u sportu i tjelesnoj aktivnosti u različitim kontekstima svakodnevnog života;
37. prema potrebi aktivno sudjeluju u razvoju nacionalnih, regionalnih i lokalnih sustava i strategija za praćenje tjelesne sposobnosti s ciljem povećanja cjeloživotne tjelesne aktivnosti građana;
38. u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka prilagode komunikacijske alate ciljnoj publici na temelju konkretnih mjera.

¹³ Na primjer, internetska platforma koja podržava uspostavu programa za praćenje tjelesne sposobnosti kojima se pružaju povratne informacije o konkretnim pojedinačnim rezultatima tjelesne sposobnosti.

Definicije za potrebe ovih zaključaka:

Tjelesna aktivnost općenito se definira kao „svaki pokret tijela koji je proizveo skeletni mišić i zahtijeva potrošnju energije”¹⁴. Odnosi se na sva kretanja, bilo tijekom slobodnog vremena, u vezi s prijevozom, ili tijekom profesionalne aktivnosti.

Tjelesna sposobnost znači sposobnost obavljanja svakodnevnih zadataka žustro i budno, bez pretjeranog umora i s dostatnom energijom za uživanje u slobodnom vremenu i odgovor na nepredviđene hitne situacije.

Cjeloživotna tjelesna aktivnost znači sva tjelesna aktivnost tijekom života, s ciljem poboljšanja zdravlja, sprečavanja nezaraznih bolesti i očuvanja zdrave težine, kvalitete života i dobrobiti u osobnom, građanskom, društvenom i/ili poslovnom smislu.

¹⁴ Svjetska zdravstvena organizacija (2020.): Smjernice SZO-a o tjelesnoj aktivnosti i sjedilačkom ponašanju.

POLITIČKA POZADINA

1. Zaključci Vijeća od 27. studenoga 2012. o promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje;
 2. Preporuka Vijeća od 26. studenoga 2013. o međusektorskom promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje;
 3. Zaključci Vijeća od 15. prosinca 2015. o promicanju motoričkih vještina, tjelesnih i sportskih aktivnosti za djecu;
 4. Zaključci Vijeća od 29. lipnja 2020. o učinku pandemije bolesti COVID-19 i oporavku sektora sporta;
 5. Zaključci Vijeća od 4. prosinca 2020. o promicanju međusektorske suradnje u korist sporta i tjelesne aktivnosti u društvu;
 6. Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o planu rada Europske unije u području sporta (1. siječnja 2021. – 30. lipnja 2024.), 2020/C 419/01;
 7. Rezolucija Europskog parlamenta od 10. veljače 2021. o utjecaju bolesti COVID-19 na mlade i sport (2020/2864(RSP)).
-